

slaaet. Vi skulle derfor ikke af Frygt for, at der ikke skal blive tilstrækkelige Midler til Raadighed, gaa med til at stille for smaa Fordringer med Hensyn til Summens Størrelse, naar man vil gaa den Vej, som foreslaas her i Lovforslaget.

Adskillige ærede Talere have talt om, at den Jord, Statshusmændene komme i Besiddelse af, er for dyr og for daarlig, og der er anført forskellige Grunde dertil. Det ærede Medlem fra Fredensborg (Johan Knudsen) sagde, at Grunden var den, at det var Jordsælgeren, der ønskede at afhænde Jorden, og ikke Landarbejderen, der ønskede at købe, med andre Ord, at Impulsen til Oprettelsen af saadanne Husmandslodder ikke fremkom, fordi der var en Landarbejder, der ønskede at komme i Besiddelse af Jord, men fordi der var en Jordejer, der ønskede at sælge Jord. Endvidere sagde det ærede Medlem, at Prisen i mange Tilfælde er større end Ejendommens virkelige Værdi. Jeg er enig med det ærede Medlem i, at det er saaledes, og det har jo ogsaa vist sig, at flere have samme Anskuelse. Det ærede Medlem for Hjørring Amts 2den Valgkreds (Anders Nielsen) udtalte endogsaa, at han var vidende om, at der bliver forlangt Vilkaarspenge, saaledes at man kræver en højere Pris, dersom vedkommende faar Statslaan, end dersom han ikke faar det. Ja, jeg har hørt adskillige Rygter i lignende Retning. Jeg har ikke været i Stand til at konstatere noget bestemt Tilfælde, men jeg har en Gang paa et Vælgermøde, hvor Spørgsmaalet blev drøftet, hørt en Mand staa op og sige, at dersom han skulde sælge Lodder til Statshusmænd, vilde han ogsaa have mere for Jorden end af andre. Det viser, at det er en almindelig Opfattelse eller i alt Fald en Opfattelse, som næres af adskillige, at naar en Landarbejder faar det billige Laan, maa han ogsaa betale en højere Pris for Jorden.

Nu ved jeg godt, at jeg kommer i Konflikt med det ærede Medlem fra Hornslet (N. P. Jensen), for han har jo som Statistiker erklæret, at det ikke var sandt, og han tilføjede endogsaa, at han havde set mange Fuskere, der havde gjort Dumheder med Tal. Og da han har set dette, og han selv er Statistiker, antager jeg, at han har søgt at undgaa at komme iblandt deres Tal, der kunne betegnes som Fuskere, og om hvilke det siges, at de have begaaet Dumheder. Naar jeg desuagtet tillader mig at drage hans Tal i Tvivl og vil søge at paavise, at de ikke have bevist det, han ønskede, de skulde bevise, er det, fordi jeg

har set, at han, uagtet han optræder med Autoritet som Statistiker, dog ikke har været helt heldig med Benyttelsen af de Tal, han fremsatte.

De første Tal, det ærede Medlem fremførte, ere rigtige nok. De vise os, at $\frac{2}{3}$ af Brugene ere oprettede i Jylland, og at de $\frac{3}{4}$ af Jordarealet og de $\frac{3}{5}$ af Hartkornet er i Jylland. Den ene Trediedel af Brugene, $\frac{1}{4}$ af Jorden og $\frac{2}{5}$ af Hartkornet er paa Øerne. Deri er ikke noget overraskende. Selv om vi ikke have en Statistik, der sagde os det, vilde vi alle sammen kunne forstaa, at man har de største Jordarealer til dette Brug i Jylland, hvor vi have den daarlige Jord, og hvor Prisen altsaa er mindre, og de mindste Arealer paa Øerne, men at Hartkornet vil være i modsat Forhold, fordi det meste Hartkorn naturligvis hviler paa den gode Jord. Vi oplyses endvidere om, at det gennemsnitlige Jordareal pr. Hus er 5,75 Tdr. Land og 0,31 Tdr. Hartkorn. Det er ogsaa rigtigt. Endvidere oplyses vi om, at Gennemsnittet af Hartkorn pr. Td. Land for hele Landet stiller sig saaledes, at der skal 18 Tdr. Land til 1 Td. Hartkorn. Efter at være kommen dertil rykker det ærede Medlem frem med Statistikken og siger os, at da der gennemsnitlig gaar 18,3 Tdr. Land til 1 Td. Hartkorn for Statshusenes Vedkommende, saa vil det sige, at det er Middelfjord, Statshusene have faaet. Det ser for saa vidt ret troværdigt ud. Men det ærede Medlem fra Skanderborg (H. Rasmussen) gjorde allerede, da det ærede Medlem fra Hornslet fremkom med disse Oplysninger, opmærksom paa, at naar man kunde komme til det Resultat, var det, fordi en stor Del Arealer, specielt ovre i Jylland, slet intet Hartkorn har eller i alt Fald saa lidt, at det kommer til at øve en ret betydelig Indflydelse paa Middeltallet. Det ærede Medlem fra Hornslet har senere oplyst os om, at det vil alligevel ikke bevirke nogen større Forandring, idet det, selv om man tog Hederne fra, dog vilde vise sig, at vi for Jyllands Vedkommende komme til 22,8 Tdr. Land, medens Statshusene have 23, altsaa at Middeltallet alligevel, selv om man tager Hederne fra, for Jyllands Vedkommende viser, at den Jord, der er udlagt til Husmandslodder, er over Middelfjord.

Men det er jo ikke alene Hederne, vi skulle tage fra. Det ærede Medlem ved jo, at vi have ret betydelige Klitarealer i Jylland, og dem vilde det ogsaa være rart at faa trukket fra, dem er der heller ikke meget Hartkorn paa. Endelig er der en